

Saldoen er på kort sigt også følsom over for ændringer i vækstforløbet, men størrelsesordenen af effekterne vurderes at være mere begrænsede og ændrer ikke mulighederne for at realisere de økonomiske mål frem til 2010.

Der skal tages store forbehold over for yderligere politiske eller økonomiske begivenheder, som kan ændre billedet. Usikkerheden forstærkes af store og modsatrettede bevægelser fra aktiemarkedet, terrorangrebets effekter i enkeltsektorer, om forbrug og investeringer er bortfaldet eller i stedet udskudt – og i givet fald med hvilken tidshorisont – samt den ekspansive pengepolitik i udlandet.

Det skal understreges, at omlægningen af pensionsbeskatningen med større vægt på aktiebeskatningen medfører en generel og kraftig forøgelse af de forventelige årlige udsving på de samlede offentlige finanser. Provenuet fra aktieskatten alene vil sædvanligvis svinge mellem 0 og op til 25 mia. kr. og disse udsving vil ikke kunne forudsiges. Udsvingene ændrer ikke kravene til den årlige finanspolitik, men understøtter behovet for gennemsnitlige overskud på 2-3 pct. af BNP, for at undgå spekulationer om finanspolitikens holdbarhed.

1. Baggrunden for finanspolitikken i finanslovsforslaget

Finanspolitikken for 2002 er baseret på en forventning om afdæmpet vækst for 2001 og 2002 og skal ses i sammenhæng med at vækstpotentialet er begrænset, primært fordi arbejdstiden reduceres og ledigheden ikke kan bringes væsentligt længere ned.

I forhold til 2000 er prisinflationen aftaget som følge af lavere vækst i råvarepriserne, mens kapacitetsudnyttelsen målt ved det beregnede outputgab skønnes at aftage lidt, jf. tabel 1. Ledigheden er imidlertid fortsat faldende, lønstigningstakten var meget høj i 2. kvartal – delvis af tekniske årsager – og det skønnede outputgab er fortsat positivt. Arbejdsmarkedet er derfor som udgangspunkt relativt stramt.

Tabel 1. Finanspolitiske nøgletal og forudsætninger. August.

	2000	2001	2002
	----- Mia. kr. -----		
Saldo på de offentlige finanser	36,8	30,4	35,7
	----- Pct. af BNP -----		
Saldo på de offentlige finanser	2,8	2,2	2,5
Offentlig gæld	46,1	43,1	41,4
Finanseffekt	-0,1	0,2	0,2
Forudsætninger	----- Pct. -----		
Vækst i BNP	3,2	1,4	2,0
Lønstigninger	3,6	4,2	3,9
Inflation	3,0	2,3	1,9
Outputgab, pct. af BNP	1,0	0,5	0,4
Ledighed, 1000 personer.	150	149	148

Den planlagte finanseffekt på 0,2 i både 2001 og 2002 rummer en – begrænset – lempelse, hvilket i forhold til det fortsatte pres på arbejdsmarkedet skal ses i sammenhæng med forsinkede afdæmpende effekter fra de foregående års finanspolitik, herunder Pinsepakkens bidrag til gradvis større opsparing.

Det er i augustvurderingen skønnet, at de offentlige finanser vil udvise et overskud på 2¼ pct. af BNP i 2001 og 2½ pct. af BNP i 2002. Skønnet indregner konsekvenser af de aktiekursfald, som kunne konstateres medio august. Overskuddene er inden for det gennemsnit på 2-3 pct. af BNP, som er den mellemfristede målsætning frem til 2010.

Siden august er der sket væsentlige ændringer i den internationale økonomi, jf. notatet *Redegørelse om den økonomiske situation, oktober 2001*, Økonomiministeriet. De væsentligste ændringer omfatter et fald i aktiekurserne, en generel tendens til lavere international vækst og en række sek-